

شرح ألفاظ الأذان
شرح الفاظ آذان

شرح الفاظ آذان

کمیته علمی انجمن خدمات رسانی محتوای اسلامی به زبان‌های
گوناگون

شرح الفاظ آذان

کمیته علمی انجمن خدمات رسانی محتوای اسلامی به زبان‌های
گوناگون

آذان ندای ربانی است که مسلمان پنج بار در روز آن را می‌شنود، عظمت الله را به او یاد آوری می‌کند و وی را به سوی خیر و رستگاری فرامی‌خواند. این لحظه ارتباط میان انسان و خالقش است که در آن از هیاهوی دنیا منقطع می‌گردد تا به مناجات پروردگارش بایستد. آذان تنها اعلام وقت نماز به شمار نمی‌رود، بلکه دعوتی به سوی آرامش، ایمان و تجدید پیوند با الله است. آذان معانی والایی را در خود جای داده است که با تعظیم الله آغاز می‌شود و با دعوت به سوی نماز پایان می‌یابد، جایی که مسلمان آرامش خویش را می‌یابد. هر بار که آذان بلند می‌شود، در قلب زمزمه می‌کند که زندگی حقیقی با نزدیکی به الله آغاز می‌شود.

کلمات آذان:

الله اکبر الله اکبر، الله اکبر الله اکبر
الله اکبر

لفظ جلاله: «الله» به معنی مألوه یعنی معبود است، و آن نام پروردگار خالق جل جلاله است، و تمام نام‌های الهی تابع و صفتی برای وی می‌باشند، و الله یگانه و یکتا است، که نه زاییده و نه زاییده شده است، و او خالق آسمان‌ها و زمین است.

و گفتن «الله اکبر»، معنایش این است که الله متعال عظیم‌تر از هر چیزی است، و گرامی‌تر از آن است که آنچه شایسته جلال و کمال او نیست به او نسبت داده شود.

الله اکبر.. این عبارت به مسلمان یاد آوری می‌کند که هیچ چیزی در این زندگی نباید او را از خالقش غافل سازد، و اینکه انسان باید در زندگی خویش مطابق اراده و شریعت الله گام بردارد، نه مطابق امیال و شهوات خود، زیرا الله از هر آنچه در دنیاست عظیم‌تر است.

«الله اکبر» را پیشه‌ور می‌شنود و کارش را متوقف می‌کند، کشاورز زراعت خود را متوقف می‌سازد، تاجر دکان خود را می‌بندد، و معلم درس خود را متوقف می‌کند؛ زیرا الله از هر شغل و عملی بزرگتر است، و این توقف و روی آوردن به عبادت، دلیلی بر این است که الله در قلب مؤمن از تمام متاع دنیا بزرگتر است. الله متعال از هر بلا و مصیبتی، و از هر شرایطی در زندگی بزرگتر است، و هر کس به این ایمان داشته باشد، بحران‌ها را کوچک می‌شمارد، و قلبش مطمئن می‌شود؛ زیرا او با الله متعال است، به قضای او راضی، و به حکمت و تدبیر او اعتماد دارد.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

(گواهی می‌دهم که معبود بر حق جز الله نیست، گواهی می‌دهم که معبود بر حق جز الله نیست)

گواهی می‌دهم که معبود برحق جز الله نیست

این اولین گواهی است، و معنای آن اقرار برای الله است به اینکه او خالق همه چیز، و پروردگار، فرمانروا و مدبر آن است، و اینکه اوست که باید یکتا عبادت شود نه غیر او، و اینکه نیست معبود برحق جز الله یگانه، و اینکه او یکتا و بدون شریک است، و فرزندی ندارد، و

مانندی برای او نیست؛ پس عبادت برای غیر الله صرف نمی‌شود و غیر الله خوانده نمی‌شود.

و این گواهی بزرگترین گواهی در هستی است، و اصل ایمان در همه رسالت‌های الهی می‌باشد، پس همه پیامبران علیهم السلام، مانند نوح، ابراهیم، موسی و عیسی تا محمد صلی الله علیه وسلم اقوام‌شان را به اقرار، قبول و ایمان به اینکه معبود بر حق جز الله نیست، دعوت کردند، و این کلمه ای است که الله متعال مخلوقات را به خاطر آن آفرید، و فرستادگان را برای تثبیت آن فرستاد، و کتاب‌ها را برای بیان آن نازل کرد، و بهشت را پاداش کسی قرار داد که آن را خالصانه از قلب خود بیاورد، و آتش را بر کسی که در حال یقین به آن بمیرد، حرام گردانید.

آن کلید ایمان، دروازه نجات، اصل دین و اساس توحید است. به خاطر این کلمه مردم از قبرهای شان برانگیخته میشوند، و در روز قیامت مورد محاسبه قرار میگیرند؛ پس کسیکه بر آن زندگی کرد و حیات خود را با آن خاتمه داد، یقیناً به رستگاری بزرگ دست یافته است، و کسیکه آن را رد کرد و به زبان نیاورد، مستحق جاودان ماندن در جهنم می‌گردد.

أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

گواهی می‌دهم که محمد رسول الله است، گواهی می‌دهم که محمد رسول الله است.

گواهی می‌دهم که محمد صلی الله علیه وسلم فرستاده الله است معنای این گواهی اینست که مسلمان گواهی دهد اینکه الله محمد را به حیث خاتم رسالت‌های الهی فرستاده است، و او مبلغ پیام پروردگارشان به سوی مردم است، و اینکه مسلمان قاطعانه باور

داشته باشد که هیچ راهی برای عبادت الله و رستگاری به خشنودی او وجود ندارد مگر با گواهی دادن به رسالت پیامبر (صلی الله علیه وسلم)، و پیروی از وی و اقتدا به او، و عبادت الله به شریعتی که پیامبر اسلام محمد (صلی الله علیه وسلم) آن را تبلیغ نموده است، و اینکه هر عبادتی که انسان توسط آن تقرب می‌جوید و پیامبر آن را تبلیغ نکرده باشد، پس آن عبادت باطل است و برای صاحبش در دنیا و آخرت نفعی نمی‌رساند، بلکه بر آن محاسبه گردیده و مجازات می‌شود؛ چون وی الله را به چیزی غیر از آنچه فرستاده بی او (صلی الله علیه وسلم) تبلیغ نموده، عبادت کرده است.

و این گواهی شامل این است که پیامبر صلی الله علیه وسلم بنده الله و فرستاده پروردگار جهانیان است، و همچنان شامل این است که پیامبر صلی الله علیه وسلم خاتم فرستاده‌ها علیهم السلام است، و اینکه هیچ پیامبری بعد از وی نیست، چنانکه شامل ایمان به سایر آیاتی است که آورده است و بزرگترین آنها قرآن کریم می‌باشد، و آن آخرین پیام الهی است که تا هنوز به زبانی که به آن نازل گردیده موجود است، و از زیادت، نقصان و تغییر محفوظ می‌باشد. و اینکه این قرآن کریم در بلاغت، احکام و هدایاتش بی‌نظیر است، و الله متعال بشریت را به چالش کشیده است که حتی یک سوره مانند آن بیاورند؛ اما آنها در طول سال‌ها از این کار عاجز ماندند و تا امروز نیز بشریت از این کار عاجز است.

و این گواهی شامل این است که پیامبر صلی الله علیه وسلم تنها برای این آمد تا مردم را به توحید بازگرداند، همانگونه که پیش از وی ابراهیم، موسی و عیسی علیهم السلام چنین کردند. پس او رسول پروردگار جهانیان است، بر راهی روان شد که همه پیامبران در تبلیغ

رسالت‌های پروردگارشان بر آن روان شدند، جز اینکه هیچ پیامبری بعد از او نیست.

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ

(بشتابید بسوی نماز، بشتابید بسوی نماز).

بشتابید بسوی نماز

معنی جمله: ای مؤمنان، به عبادت پروردگار تان روی آورید، بی شک وی بخشنده و مهربان است، توبه را می‌پذیرد و از گناهان درمی‌گذرد.

چه شرف بزرگی است که الله تعالی انسانی را در هر مکانی که گروهی از مسلمانان در آن حضور دارند امر می‌کند تا ندا را اعلان کند، و آنان را هر روز پنج بار دعوت نماید تا به ایشان بگوید: بشتابید و به عبادت پروردگارتان رو آورید.

این ندا و یاد آوری برای مؤمنان است که زمان پرستش پروردگارشان فرا رسیده است، و باید از آنچه از امور دنیا آنان را به خود مشغول ساخته دست بکشند و به عبادت رو آورند؛ و آنچه از تجارت یا زراعت در دست دارند را کنار بگذارند و به سوی الله متعال رو آورند، و این برهانی بر صدق ایمان است، و اینکه بر تمام متاع دنیا مقدم می‌باشد.

این ندای است که مردم را بسوی نماز دعوت می‌کند، که همانا رابطه مستقیم میان بنده و پروردگارش می‌باشد، این عبادت است که نظام طبقاتی را از بین می‌برد و مردم را در پیشگاه پروردگار شان برابر می‌سازد.

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ، حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

بشتابید بسوی رستگاری، بشتابید بسوی رستگاری

بشتابید بسوی رستگاری

رستگاری یعنی خشنودی، کامیابی، سلامت و رهایی در دنیا و آخرت، و سعادت ابدی، و هدایت به راه راست.

و از معانی آن رسیدن به رضای الله، و رسیدن به بهشت و رهایی از آتش جهنم است؛ زیرا کسی که ایمان آورده و نماز خوانده است، رستگار می باشد، و کسی که رستگار شود، نجات یافته و جاودانگی ابدی در بهشت را بدست می آورد.

همانا مؤذن هنگام هر نماز به مؤمنان یادآوری می کند که به سوی امن و امان، آرامش دل، پاکی روح و سعادت دنیا و آخرت رو آورید.

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

الله بزرگ است الله بزرگ است، نیست معبود بر حق جز الله

پایان با تکبیر و توحید می باشد

آذان با تکرار جمله «الله اکبر» و تأکید «لا اله الا الله» ختم می شود، و این دو جمله تأکیدی برای معانی گذشته است، و مدار وجود بشری بر آنها است، و این حقیقت صادق ترین حقیقت کونی و وجودی است، خواه انسان آن را درک کند یا درک نکند، به آن علم داشته باشد یا نداشته باشد؛ همانا حقایق بزرگ از جهل برخی از مردم نسبت به آنها زیانی نمی بینند. این حقیقت تغییر و تبدیل نمی پذیرد، هر قدر زمان طولانی شود، و هر قدر حوادث پی در پی رخ دهد، و آن اینست که الله از همه چیز بزرگتر است، و اینکه الله متعال همان

معبود برحق است، و اینکه تنها او شایسته پرستش است، و اینکه عبادت غیر او باطل است.

این دعوتی است برای بزرگداشت آنچه الله متعال آن را بزرگ داشته است، و گواهی دادن برای الله متعال به آنچه او برای خود، و پیامبران علیهم السلام برای او، و مؤمنان به آن گواهی داده اند.

سخن پایان اینکه: آذان تنها یک نداء برای نماز نیست، بلکه ندای برای رستگاری، پیروزی و کامیابی است، پیامی است که روزانه پنج بار در مساجد طنین می اندازد، تا قلب‌ها را بیدار سازد؛ و به ما یادآوری کند که الله متعال نزدیک است، و اینکه آرامش امکان‌پذیر است، و اینکه راه به سوی رستگاری با نماز و پیوند میان بنده و خالقش آغاز می‌شود.

پس با مؤذن تکرار کن: الله اکبر، الله اکبر لا اله الا الله، گواهی توحید را تکرار کن، و شهادت بده به آنچه الله متعال برای خود به آن شهادت داده است، و به آنچه فرستادگانش از حق آورده‌اند، تا از رستگاران و مسلمانان موحد باشی.

قلب خود را به روی ایمان بگشا، و بگو: "أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمداً رسول الله" (گواهی می دهم که معبود برحق جز الله نیست و این که محمد رسول الله است)، تا در رحمت الله داخل شوی، و سعادت در دنیا و رستگاری در آخرت نصیب گردد، و روز قیامت در زمره مؤمنان برانگیخته شوی.

فهرست

- 2..... شرح الفاظ آذان
- 2..... شرح الفاظ آذان
- 2..... کلمات آذان
- 2..... الله اكبر الله اكبر، الله اكبر الله اكبر
- 3..... أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
- گواهی می دهم که معبود بر حق جز الله نیست، گواهی می دهم که معبود بر
- 3..... (حق جز الله نیست
- 4..... أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
- گواهی می دهم که محمد رسول الله است، گواهی می دهم که محمد رسول الله
- 4..... است.
- 6..... حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
- 6..... (بشتابید بسوی نماز، بشتابید بسوی نماز)
- 7..... حَيَّ عَلَى الْقَلَاحِ، حَيَّ عَلَى الْقَلَاحِ
- 7..... بشتابید بسوی رستگاری، بشتابید بسوی رستگاری
- 7..... اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
- 7..... الله بزرگ است الله بزرگ است، نیست معبود بر حق جز الله